

Alkotmánybíróság
1535 Budapest, Pf. 773.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Dokumentumszám:	IV/4255-3/2021
Érkezett:	2021 DEC 29.
Beküldő:	/
Kezelőiroda:	/

Hiv. szám: IV/4255-1/2021

Tisztelt Alkotmánybíróság!

a továbbiakban: **Panaszos**) a fenti szám alatt nyilvántartásba vett Alkotmányjogi panaszomat a kövekezővel kívánom kiegészíteni!

A Rendelet az eredeti panaszomban megjelölt Alapjogokon kívül - Alaptörvény II. Cikk, az Alaptörvény III. Cikk (2), az Alaptörvény XX. Cikk (1) bekezdés, az Alaptörvény X. Cikk (2) bekezdés, az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdés, az Alaptörvény I. Cikk (1)-(3) bekezdés, Alaptörvény XXVIII. Cikk (7) bekezdés- sérti az Alaptörvény XXVII. Cikk (1), (2), (3), (4) bekezdését is!

Sérti az Alaptörvény 54. Cikk (1) bekezdését is!

Alaptörvény XXVII. Cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(3) A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.

(4) **Senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy - nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben - más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.**

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Alaptörvény 54. Cikk (1) bekezdése alapján különleges jogrend ideje alatt is tilos az Alaptörvény XXVIII. cikk (2)- (6) bekezdésben megfogalmazott alapvető jogok felfüggesztése, vagy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésen túli korlátozása!

A Btk. 33. § (1) Büntetések

- a) a szabadságvesztés,
- b) az elzárás,
- c) a közérdekű munka,
- d) a pénzbüntetés,
- e) a foglalkozástól eltiltás,**
- f) a járművezetéstől eltiltás,
- g) a kitiltás,

h) a sportrendezvények látogatásától való eltiltás,

i) a kiutasítás.

(2) Mellékbüntetés a közügyektől eltiltás.

Btk. 52. § (1) A foglalkozás gyakorlásától azt lehet eltiltani, aki a bűncselekményt

a) szakképzettséget igénylő foglalkozása szabályainak megszegésével követi el, vagy

b) foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követi el.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja azzal szemben is alkalmazható, aki a bűncselekmény elkövetésekor a tevékenységet nem a foglalkozásaként gyakorolta, de rendelkezik annak a foglalkozásnak a gyakorlásához szükséges szakképesítéssel, amely szabályainak megszegésével a bűncselekményt elkövette.

(3) A nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény elkövetőjét, ha a bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére követte el, illetve a gyermekpornográfia elkövetőjét végleges hatállyal el kell tiltani bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll.

(4) A kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény elkövetőjét el kell tiltani bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll. Különös méltánylást érdemlő esetben a foglalkozástól eltiltás kötelező alkalmazása mellőzhető.

53. § (1) A foglalkozástól eltiltás határozott ideig tart, vagy végleges hatályú.

(2) A határozott ideig tartó eltiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év. Végleges hatállyal az tiltható el, aki a foglalkozás gyakorlására alkalmatlan vagy arra méltatlan.

(3) A foglalkozástól eltiltás tartama az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésével kezdődik. Ha a foglalkozástól eltiltást szabadságvesztés mellett szabják ki, annak tartamába nem számít bele az az idő, amely alatt az elítélt a szabadságvesztést tölti, illetve amíg kivonja magát a szabadságvesztés végrehajtása alól. Ha a feltételes szabadságot nem szüntetik meg, a feltételes szabadságon töltött időt a foglalkozástól eltiltás tartamába be kell számítani.

(4) A végleges hatályú eltiltás alól a bíróság az eltiltottat kérelemre mentesítheti, ha az eltiltás óta tíz év eltelt, és az eltiltott a foglalkozás gyakorlására alkalmassá, vagy - ha az eltiltást méltatlanság miatt alkalmazták - érdemessé vált. Ez utóbbi esetben sem mentesíthető az, aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el.

Annak ellenére, hogy az Alaptörvény rendelkezései alapján még rendkívüli jogrend ideje alatt is tilos az Alaptörvény XXVIII. cikkben megfogalmazott alapvető jogok korlátozása, a jogalkotó a rendkívüli jogrendre hivatkozva megalkotta a Rendeletet. A Rendelet anélkül, hogy az oltatlanságot szabálysértésnek, bűncselekménynek, vagy jogellenes magatartásnak minősítené, mindenféle hivatalos eljárást megkerülve, a foglalkoztatót kötelezi arra, hogy a Panaszt az önrendelkezési jogának a gyakorlása miatt, az oltatlansága miatt „rögtön ítélő bíróságként funkcionálva” a büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben (továbbiakban: Btk.) megfogalmazott büntetéssel – foglalkozástól eltiltással - szankcionálja és a szankciót mindenféle jogorvoslatra tekintet nélkül azonnal végre is hajtsa, továbbá az ellen semmilyen tisztességes jogorvoslati lehetőséget nem biztosít.

A Rendelet alapján az foglalkoztató a Panaszt az oltatlansága miatt 1 évre, majd véglegesen eltiltja a foglalkozásától, ami a Btk.-ban megfogalmazott szankciónak minősül.

A fentiek alapján sérül az Emberi Jogok Európai Egyezményének 7. cikke, miszerint „Senkit sem lehet elítélni olyan cselekményért, vagy mulasztásért, amely az elkövetés idején a hazai, vagy nemzetközi jog alapján nem volt bűncselekmény. „

599/2021. (X.28) Korm. Rendelet

2. §. (3) Az (1) bekezdés szerinti kötelezettség alól mentesül az a foglalkoztatott, aki részére egészségügyi indokból ellenjavallt a védőoltás felvétele, és ezt a (4) bekezdés szerinti orvosi szakvélemény is alátámasztja.

(4) Az orvosi szakvéleményt a foglalkoztatott kezdeményezésére a munkáltatója szerint illetékes foglalkozás-egészségügyi szolgálat szakorvosa, ennek hiányában a foglalkoztatott jogviszonyának keretében végzett tevékenységre való egészségi alkalmasságának elbírálására jogosult más orvos, ennek hiányában a foglalkoztatott háziorvosa adja ki.

(8) Ha a foglalkoztatott a védőoltást a (7) bekezdés szerinti határidőn belül nem vette fel, vagy a (4) bekezdés szerinti orvosi szakvéleményt nem mutatta be, a foglalkoztatott részére a munkáltató fizetés nélküli vagy illetmény nélküli szabadságot (a továbbiakban együtt: fizetés nélküli szabadság) rendel el.

(9) A munkáltató - a foglalkoztatásra irányadó jogszabálytól eltérően - a foglalkoztatott jogviszonyát felmentéssel, illetve felmondással azonnali hatállyal megszüntetheti, ha a fizetés nélküli szabadság (8) bekezdés szerinti elrendelésétől számítva egy év eltelt, és

a) a foglalkoztatott a védőoltás felvételét nem igazolta a munkáltató felé az (5) bekezdésben meghatározott módon, és
b) a foglalkoztatott a (4) bekezdés szerinti orvosi szakvéleményt nem mutatja be.

Az Alkotmánybíróság, amikor a **39/2007. (IV.20) AB** határozat állásfoglalásában kimondta, hogy az oltások kötelezővé tétele nem Alaptörvényellenes, azt azzal a feltétellel tette, hogy a kötelezővé tétellel az Állam felelőssége az, hogy biztosítsa, hogy az oltások biztonságosak legyenek, valamint lehetőséget biztosítson arra, hogy mentességet kapjanak azok, akik valamely betegség miatt nem olthatók.

A Rendelet **2. §. (4), (8), (9) b) pontja** az Államot és a munkáltatót az Alkotmánybíróság által előírt kötelezettsége alól mentesíti azzal, hogy a bizonyítási terhet megfordítja, hiszen a Rendelet értelmében a Panaszosnak kell azt bizonyítania, hogy az oltás az egészségét hátrányosan befolyásolja, nem pedig az Államnak, a munkáltatónak azt, hogy az az egészségét nem fogja hátrányosan befolyásolni! A Rendelet a bizonyítási terhet megfordításával olyan jogi helyzetet teremt, hogy az oltás alóli mentesség megadását akadályozza!

A Rendelet az egészségügyi dolgozóknak kiszolgáltatott, alárendeltségi viszonyban álló Panaszosra rója a bizonyítási terhet, a kiszolgáltatott helyzet lehetetlenné teszi, hogy egy nyilatkozatot jogellenesen megtagadó orvost nyilatkozattételre bírjon, de jogilag sincs lehetősége egy nyilatkozat kikényszerítésére, az orvos véleményével szemben nincs jogorvoslati lehetőség sem, melyre tekintettel a mentesség vizsgálata, annak megadás elé jogi akadályt görgetnek!

A Rendelet olyan jogi helyzetet teremt, hogy az orvostudomány hiányai miatti olthatóság bizonytalanságait, az orvos jogellenes hallgatását, vagy a bizonyítottság hiányát olthatóságként értékeli, így olyan esetekben is olthatóságot eredményez, ahol egyébként az oltás felvétele ellenjavallott, vagy az oltás egészségre gyakorolt hatása, annak kimenetele bizonytalan, s oltás utáni egészségkárosodáshoz vezethet, aminek az elkerülésére a jogalkotó az **Eütv. 58. §. (3) bekezdésének megfogalmazásával, valamint a Rendelet 2. §. (3) bekezdésének a megfogalmazásával** elkerülni igyekszik, így a Rendelet az **Eütv. 58. §. (3) bekezdésével és a Rendelet 2. §. (3) bekezdésével** sincs összhangban, sérti a felperes **Eütv. 15. §.-ban** megfogalmazott önrendelkezési, valamint egészségügyi beavatkozás visszautasítási jogát.

A fentiek alapján sérül a **Panaszos Alaptörvény II. Cikkében megfogalmazott élethez, emberi méltósághoz fűződő joga, az Alaptörvény XX. Cikkében megfogalmazott testi és lelki egészséghez fűződő joga, valamint a Rendelet olyan jogi helyzetet teremt, amellyel a Panaszost az Alaptörvény III. Cikk (2) bekezdésének tiltása ellenére orvosi vagy tudományos kísérletet tűrésére kötelezik.**

A Rendelet a munkáltató illetékes foglalkozás-egészségügyi szolgálat szakorvosától, az egészségügyi alkalmasság elbírálására jogosult orvostól kér az olthatóság tekintetében szakvéleményt, amely rendelkezés nincs összhangban az **igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. tv. 2. §-ban** foglaltakkal, miszerint szakértői tevékenységet az erre feljogosított szakértő végezhet, továbbá a Rendelet szerinti mentesítésre jogosító szakvélemény kiadására jogosult orvosok nagy része a **18/1998. (VI.3.) NM rendelet 5. §. (9) bekezdése** alapján még csak nem is oltóorvosok, melyre tekintettel az olthatóság megítélésére nem is rendelkeznek megfelelő szakértelemmel.

A Rendelet 2. §. (4) bekezdése a munkáltató illetékes foglalkozás-egészségügyi szolgálat szakorvosától, az egészségügyi alkalmasság elbírálására jogosult orvostól kér az olthatóság tekintetében szakvéleményt, amely rendelkezés nincs összhangban az egészségügyről szóló **Eütv. 58. §. (3a) bekezdésével**, amely alapján a kezelőorvos jogosult a kötelező

oltások alól mentességet kezdeményezni, valamint szakvéleményt adni, amelynek a jogi indoklása az, hogy fontos, hogy a mentességről olyan orvos nyilatkozzon, aki az adott esetet, a mentességet szükségessé tevő okot pontosan ismerje, továbbá a Rendelet miatt a felperes betegségeit, kórtörténetét akarata ellenére kénytelen egy idegen orvossal megosztani, továbbá a jogosult orvos szakmai álláspontjával kapcsolatos kétely esetén se biztosítja a Rendelet a felperes számára az orvosválasztási jog gyakorlását! A Rendelet súlyosan sérti a Panaszos **Eütv. 8 §. (1) bekezdés szerinti orvosválasztás szabadságát is.**

A fentiek alapján a Rendelet a bizonyítási teher megfordításával, a bizonyítási eszközök lekorlátozásával olyan Alaptörvényellenes helyzetet teremt, amely helyzetben a Panaszos mentességre való jogosultsága bizonyíthatatlanná válik, orvosszakmai ismeretek hiányát, az oltás egészségre gyakorolt hatásának az ismeretlenségét, olthatóságként értékeli, s a bizonyíthatatlanság, vagy ismerethiány miatt Alaptörvénytől oltás felvételére kötelezik.

A Rendelet a büntetőeljárásokra vonatkozó bizonyítási terhet megfordítja, a Panaszosra terheli az ártatlanságának a bizonyítását, azaz hogy egészségügyi okok miatt nem került sor az oltására, nem pedig a bíróságként funkcionáló alperes kötelezettsége a bűnösség igazolása, azaz, hogy az oltás felvétele a felperes egészségét nem károsítja!

A Rendelet alapján az mentesülhet az oltás kötelező felvétele alól, aki megkeresi az illetékes orvost a mentesség vizsgálata céljából és akit az illetékes orvos egészségügyi okok alapján mentesít az oltás felvétele alól. Amennyiben az illetékes orvos a mentesség megadását megtagadja, az ellen semmilyen jogorvoslati lehetőség nincs biztosítva, a kötelezettet a munkáltatónak fizetés nélküli szabadságra kell küldenie.

A 39/2007 (IV.20.) AB határozatában az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a védőoltás alóli mentesítésre vonatkozó eljárást közigazgatási ügynek kell tekinteni. Ugyanakkor az akkori szabályozás hiányosságai miatt nem voltak alkalmazhatóak a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) rendelkezései, és így nincs lehetőség jogorvoslati eljárásra. Ez alkotmányjogi szempontból azért különösen jelentős kérdés, mert ezek a jogszabályi rendelkezések a személyi integritáshoz való jogot és a döntésképes személyek önrendelkezési jogát súlyosan korlátozó, invazív egészségügyi beavatkozást írnak elő. Az egészségügyi kontraindikáción alapuló mentesség lényege az, hogy a kötelezett személy életét, egészségét veszélyeztető oltást nem szabad beadni. A mentesség intézménye tehát szintén az alkotmány 54. § (1) bekezdésén alapuló élethez és egészséghez való jog védelmét szolgálja. Az Alkotmánybíróság összességében úgy találta, hogy az alkotmány 50. § (2) bekezdését és az 57. § (5) bekezdését sértő helyzet jött létre azáltal, hogy az Országgyűlés nem biztosított hatékony jogorvoslati eszközt a kötelező védőoltás alóli mentesítés megtagadásával szemben, majd határozat felszólította az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának tegyen eleget.

Jelen Rendelet a 2007-es körülményeknek megfelelően, nem biztosít jogorvoslati lehetőséget az olthatóságra vonatkozó orvosi véleménnyel szemben, melyre tekintettel a Rendelet súlyosan sérti az Alaptörvényben megfogalmazott jogorvoslatihoz való jogot!

Alaptörvény B. cikke szerinti jogállamiság és jogbiztonság intézményét is megkérdőjelezi! 11/199. (III.5) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az államnak nincs korlátlan hatalma, az alkotmányos alapjogok és alkotmányos védelmet élvező szabadságjogok csak alkotmányos felhatalmazással és alkotmányos indokkal avatkozhatnak be az egyén jogaiba és szabadságába. A Rendelet az Alapvető jogok Alaptörvénytől megkerüléséhez vezet, annak végrehajtása az Alaptörvény tilalma ellenére a Panaszos Alaptörvény XXVIII. cikkben megfogalmazott alapvető jogait sérti.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A.§-a adott jogot a Kormánynak, hogy megteremtse a súlyosan Alapjogsértő 599/2021. (X.28) Korm. rendeletet, amely nemcsak az Alaptörvényt sérti, hanem a **munkatörvénykönyvet** is több pontban is felül írja.

A törvény felhatalmazása alapján rendkívüli állapotban a Kormánynak jogában áll bizonyos jogok felfüggesztésére, valamint törvényi rendelkezésekkel ellentétes Rendelkezőket hozni, de ennek is szigorú szabálya van. E törvény célja a

lakosság biztonságának és biztonságérzetének növelése céljából, a természeti és civilizációs katasztrófák elleni védekezés hatékonyságának fokozása, a katasztrófavédelmi szervezetrendszer erősítése, a katasztrófavédelmi intézkedések eredményességének növelése.

A Rendelet megalkotásával azonban a jogalkotó visszaélt hatalmával, a Rendelet megalkotása nem a törvény célját szolgálja, sőt, a lakosság nagy részének a munkájának az elvesztésével a biztonságérzetét csökkenti, a létbiztonságot fenyegeti, s az intézkedések a katasztrófavédelmi intézkedések eredményességét nem hogy nem növelik, csökkentik. Az egészségügyi dolgozók oltásra való kötelezése azt eredményezte, hogy mintegy 2000 egészségügyi dolgozó távozott az egészségügyi szolgáltatótól járvány idején, azaz 2000 emberrel kevesebben látják el járvány idején a betegeket, ami könnyen belátható, hogy az egészségügyi rendszer összeomlásához is vezethet a járvány idején. Az egyéb állami alkalmazottak, rendőrök, honvédek, tanárok, stb. oltásra kötelezése szintén több ezer ember távozását eredményezheti a rendszerből, amely az egyéb állami szolgáltató rendszerek összeomlásához vezethet, így a Rendelet megalkotása a katasztrófavédelmi intézkedések eredményességét nem hogy szolgálja, egyenesen azzal ellentétes.

A 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A.§-a ugyan engedi a jogalkotónak, hogy bizonyos jogokat felfüggeszsen, törvényi rendelkezésekkel ellentétes rendelkezéseket hozzon, azonban a törvény pontosan meghatározza, hogy rendkívüli jogrend idején kinek mi a feladata, s a karhatalmi feladatok ellátása egyértelműen a Kormány át nem ruházható feladata, a törvény nem engedi, hogy magánjogi szerződésekbe, mint például a munkaszerződésbe a rendkívüli állapotra hivatkozva hatalmi szóval beleszóljon és a munkáltatót karhatalmi feladatokkal bízta meg, az oltás kötelezővé tétele pedig nem más, mint a karhatalmi feladatok a munkáltatóra való ráhárítása.

A fentiek alapján a Rendelet súlyosan sérti a Panaszos Alapvető jogait, a Rendelet munkaviszonyra vonatkozó magánjogi szerződésekbe szól bele, amely során mind a munkáltatóra, mind a munkavállalóra a jogviszonnyal összefüggésbe nem hozható kötelezettségeket terhel, a munkáltatót hatáskörébe nem tartozó karhatalommal ruházza fel, amire a 2011. évi CXXVIII. törvény rendelkezései nem hatalmazta fel a Kormányt annak ellenére sem, hogy bizonyos jogszabályoktól eltérést engedi neki!

A fentiek alapján a Rendelet a 2011. évi CXXVIII. törvényt által adott felhatalmazást túllépve szól bele munkaviszonyra vonatkozó magánjogi és közjogi szerződésekbe, a törvényi felhatalmazást túllépve ad karhatalmat munkáltatónak az oltások kikényszerítése érdekében, törvényi felhatalmazás nélkül hozott a munka törvénykönyvéről szóló a 2012. évi I. törvény rendelkezéseivel ellentétes rendelkezéseket a rendkívüli állapotra hivatkozva.